

**Wewnątrzszkolny system
doradztwa zawodowego
realizowany
w Szkole Podstawowej nr 1
im. Jana Baranowskiego
w Sławkowie
w roku szkolnym 2019/2020**

PODSTAWA PRAWNA

- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 12 lutego 2019 r. w sprawie doradztwa zawodowego (Dz. U. z 2019 r. poz. 325)
- Rozporządzenie MEN z 16 sierpnia 2018 r. w sprawie doradztwa zawodowego (Dz.U. z 2018 r. poz. 1675).
- Ustawa z 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz.U. z 2018 r. poz. 996 ze zm.).
- Ustawa z 7 września 1991 r. o systemie oświaty (tekst jedn.: Dz.U. z 2018 r. poz. 1457 ze zm.).
- Ustawa z 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (tekst jedn.: Dz.U. z 2018 r. poz. 967).
- Rozporządzenie MEN z 17 marca 2017 r. w sprawie szczegółowej organizacji publicznych szkół i publicznych przedszkoli (Dz.U. z 2017 r. poz. 649).
- Rozporządzenie MEN z 28 marca 2017 r. w sprawie ramowych planów nauczania dla publicznych szkół (Dz.U. z 2017 r. poz. 703).
- Rozporządzenie MEN z 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej (Dz.U. z 2017 r. poz. 356).
- Rozporządzenie MEN z 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz.U. z 2017 r. poz. 1591).
- Rozporządzenie MEN z 9 sierpnia 2017 r. w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym (Dz.U. z 2017 r. poz. 1578).
- Rozporządzenie MEN z 1 lutego 2013 r. w sprawie szczegółowych zasad działania publicznych poradni psychologiczno-pedagogicznych, w tym publicznych poradni specjalistycznych (Dz.U. z 2013 r. poz. 199 ze zm.).

PROGRAM ORIENTACJI ZAWODOWEJ

I. Cel ogólny

Program stanowi realizację jednolitej, uwzględniającej etapy rozwojowe uczestników oraz specyfikę typów szkół, systemowej koncepcji orientacji zawodowej, rozumianej, jako ogół działań o charakterze dydaktyczno-wychowawczym, ukierunkowanych na kształtowanie u uczniów klas I–VI szkoły podstawowej pozytywnej i proaktywnej postawy wobec pracy i edukacji poprzez poznawanie i rozwijanie własnych zasobów oraz nabywanie wiedzy na temat zawodów i rynku pracy. Głównym celem tego programu jest przygotowanie uczniów do podjęcia trafnych wyborów edukacyjno-zawodowych, wyboru szkoły ponadpodstawowej zgodnej z zainteresowaniami i uzdolnieniami oraz przygotowaniem ucznia do roli pracownika na współczesnym rynku pracy. Przewidziane w programie działania realizowane w ramach orientacji zawodowej powiązane są z treściami kształcenia ogólnego, co umożliwia uczniom dostrzeganie związków pomiędzy tym, czego się uczą, a swoją dalszą edukacją i przyszłą karierą zawodową. W programie uwypuklono również rolę kompetencji kluczowych przewidzianych do rozwijania w ramach podstawy programowej, są to postawy kreatywności, przedsiębiorczości, innowacyjności, współpracy zespołowej.

II. Cele szczegółowe

1. Uczeń

- Poznaje siebie.
- Nazywa swoje umiejętności, zainteresowania, talenty, mocne strony.
- Planuje, zarządza swoim czasem i stawia cele.
- Posiada informacje o zawodach, zawodach przyszłości i czym jest rynek pracy.

2. Nauczyciele

- Potrafią zauważać potrzeby i zasoby uczniów.
- Wspierają rodziców i uczniów w procesie wyboru przez dziecko przyszłej ścieżki edukacyjno-zawodowej.
- Rozwijają i wspierają talenty i zainteresowania uczniów.

3. Rodzice

- Znają ofertę edukacyjną szkolnictwa ponadpodstawowego.
- Wspierają dzieci w wyborze przyszłej ścieżki edukacyjno-zawodowej
- Posiadają informację o możliwościach i zagrożeniach dziecka

III. Cele szczegółowe programu są realizowane w następujących obszarach:

Treści programowe z zakresu doradztwa zawodowego dla klas I–III szkół podstawowych

1. Poznanie siebie

Uczeń:

- 1.1 opisuje swoje zainteresowania i określa, w jaki sposób może je rozwijać;
- 1.2 prezentuje swoje zainteresowania wobec innych osób;
- 1.3 podaje przykłady różnorodnych zainteresowań ludzi;
- 1.4 podaje przykłady swoich mocnych stron w różnych obszarach;
- 1.5 podejmuje działania w sytuacjach zadaniowych i opisuje, co z nich wyniknęło dla niego i dla innych.

2. Świat zawodów i rynek pracy

Uczeń:

- 2.1 odgrywa różne role zawodowe w zabawie;
- 2.2 podaje nazwy zawodów wykonywanych przez osoby w bliższym i dalszym otoczeniu oraz opisuje podstawową specyfikę pracy w wybranych zawodach;
- 2.3 opisuje, czym jest praca, i omawia jej znaczenie w życiu człowieka na wybranych przykładach;
- 2.4 omawia znaczenie zaangażowania różnych zawodów w kształt otoczenia, w którym funkcjonuje;
- 2.5 opisuje rolę zdolności i zainteresowań w wykonywaniu danego zawodu;
- 2.6 posługuje się przyborami i narzędziami zgodnie z ich przeznaczeniem oraz w sposób twórczy i niekonwencjonalny.

3. Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie

Uczeń:

- 3.1 uzasadnia potrzebę uczenia się i zdobywania nowych umiejętności;
 - 3.2 wskazuje treści, których lubi się uczyć;
 - 3.3 wymienia różne źródła wiedzy i podejmuje próby korzystania z nich.
- ##### 4. Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych

Uczeń:

- 4.1 opowiada, kim chciałby zostać i co chciałby robić;
- 4.2 planuje swoje działania lub działania grupy, wskazując na podstawowe czynności i zadania niezbędne do realizacji celu;
- 4.3 próbuje samodzielnie podejmować decyzje w sprawach związanych bezpośrednio z jego osobą.

Treści programowe z zakresu doradztwa zawodowego dla klas IV–VI szkół podstawowych

1. Poznawanie własnych zasobów

Uczeń:

- 1.1 określa własne zainteresowania i uzdolnienia oraz kompetencje;
- 1.2 wskazuje swoje mocne strony oraz możliwości ich wykorzystania w różnych dziedzinach życia;
- 1.3 podejmuje działania w sytuacjach zadaniowych i ocenia swoje działania, formułując wnioski na przyszłość;
- 1.4 prezentuje swoje zainteresowania i uzdolnienia wobec innych osób z zamiarem zaciekawienia odbiorców.

2. Świat zawodów i rynek pracy

Uczeń:

- 2.1 wymienia różne grupy zawodów i podaje przykłady zawodów charakterystycznych dla poszczególnych grup, opisuje różne ścieżki ich uzyskiwania oraz podstawową specyfikę pracy w zawodach;
- 2.2 opisuje, czym jest praca i jakie ma znaczenie w życiu człowieka;
- 2.3 podaje czynniki wpływające na wybory zawodowe;
- 2.4 posługuje się przyborami i narzędziami zgodnie z ich przeznaczeniem oraz w sposób twórczy i niekonwencjonalny;
- 2.5 wyjaśnia rolę pieniądza we współczesnym świecie i jego związek z pracą.

3. Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie

Uczeń:

- 3.1 wskazuje różne sposoby zdobywania wiedzy, korzystając ze znanych mu przykładów, oraz omawia swój indywidualny sposób nauki;

- 3.2 wskazuje przedmioty szkolne, których lubi się uczyć;
- 3.3 samodzielnie dociera do informacji i korzysta z różnych źródeł wiedzy.
- 4. Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych

Uczeń:

- 4.1 opowiada o swoich planach edukacyjno-zawodowych;
- 4.2 planuje swoje działania lub działania grupy, wskazując szczegółowe czynności i zadania niezbędne do realizacji celu;
- 4.3 próbuje samodzielnie podejmować decyzje w sprawach związanych bezpośrednio lub pośrednio z jego osobą.

Cel ogólny oraz cele szczegółowe programu są spójne z celami kształcenia ogólnego, uwzględniają najważniejsze umiejętności rozwijane w ramach kształcenia ogólnego oraz zadania szkoły i cele edukacji wczesnoszkolnej. Cel ogólny oraz cele szczegółowe programu orientacji zawodowej dla klas I–III są spójne z celami preorientacji zawodowej w przedszkolu, orientacji zawodowej w klasach IV–VI szkoły podstawowej oraz doradztwa zawodowego w klasach VII–VIII szkoły podstawowej i w szkołach ponadpodstawowych.

IV. Adresaci WSDZ

- Uczniowie
- Nauczyciele
- Rodzice
- Środowisko lokalne
- Instytucje wspierające WSDZ

V. Sojusznicy i sieci współpracy

- poradnia psychologiczno-pedagogiczna
- biblioteka
- ośrodek doskonalenia nauczyciel
- organ prowadzący
- pracodawcy, przedsiębiorcy
- organizacje pozarządowe
- miejski ośrodek kultury

VI. Realizatorzy programu

Realizatorami programu orientacji zawodowej w Szkole Podstawowej nr 1 w Sławkowie podstawowej są:

- dyrektor szkoły – dopuszcza program do użytku po zasięgnięciu opinii rady pedagogicznej
- szkolny koordynator doradztwa zawodowego – czuwa nad sprawnym przebiegiem realizacji programu
- pedagog/psycholog – wspierają wychowawców w realizacji programu, udzielają wsparcia indywidualnego w sytuacjach tego wymagających, prowadzą zajęcia grupowe z uczniami
- wychowawcy – wspierają uczniów w poszerzaniu wiedzy na temat oferty edukacyjnej oraz rozwijają zainteresowania i talenty uczniów pomocne przy wyborze kierunku drogi zawodowej
- pozostali nauczyciele – dbają o poszerzanie wiedzy dotyczącej zawodów oraz predyspozycji uczniów zgodnie z uczonym przedmiotem.
- rodzice w zakresie wspomaganie ucznia w poznaniu własnego potencjału i możliwości oraz kształtowania postawy proaktywnej. Współpraca z rodzicami polega na włączeniu ich w działania szkoły i angażowanie do różnych form działań doradczych poprzez organizację wizyt w zakładach pracy, spotkania z rodzicami opowiadającymi i danym zawodzie.

VII. Warunki i sposoby realizacji programu

Określone w programie cele będą realizowane w następujący sposób :

1. Wspomaganie uczniów w wyborze kierunku kształcenia i zawodu w trakcie bieżącej pracy z uczniami. Zajęcia te będą prowadzili nauczyciele, wychowawcy, pedagog i psycholog szkolny, wychowawcy świetlicy na obowiązkowych i dodatkowych zajęciach edukacyjnych;
2. Podczas innych działań doradczych realizowanych w szkole (np. projekty edukacyjne) lub poza nią (np. spotkania z przedstawicielami zawodów, udział w wycieczkach do zakładów pracy, lub innych wycieczkach gdzie uczniowie będą mieli okazję zapoznać się z różnymi zawodami, konkursach). Dzięki tym wizytom uczniowie mają możliwość bezpośredniego kontaktu z przedstawicielami zawodów/specjalności, przez co stają się otwarci i zorientowani na rynek pracy i pracodawców oraz mogą odnieść wymagania danego zawodu do swoich potrzeb i możliwości.

VIII. Formy i metody pracy

- Wycieczki
- Spotkania z przedstawicielami zawodów

- Udział w przedsięwzięciach lokalnych, np. targi szkół, wycieczki do firm
- Zajęcia lekcyjne
- Spotkania ze specjalistami
- Filmy
- Pogadanki
- Realizacja innowacji pedagogicznych

IX. Przewidywane efekty

Uczniowie:

- umają pracować w grupie oraz kształtować relacje społeczne;
- znają swoje możliwości pomocne w wyborze ścieżki zawodowej
- wiedzą jak się uczyć i rozwijać swoje zainteresowania, pasje i talenty;
- posiadają informacje o zawodach z najbliższego otoczenia

Wychowawcy i specjaliści:

- znają potrzeby i zasoby uczniów;
- wspierają rodziców w procesie doradczym, udzielają informacji, lub kierują do specjalistów;
- znają strukturę szkolnictwa
- w różnych sytuacjach dydaktycznych prezentują informacje dotyczące preorientacji

Zawodowej

X. Ewaluacja

- obserwacje
- rozmowy z uczniami
- analiza dokumentacji

XI. Przewidywane efekty

-Uczeń potrafi rozpoznać i nazwać swoje mocne strony, umiejętności, zainteresowania i talenty.

-Uczeń jest świadomy zmian na rynku pracy oraz racjonalnie potrafi zaplanować swoją ścieżkę edukacyjno-zawodową.

-Uczeń potrafi wyszukać i selektywnie wybrać aktualną i rzetelną informację edukacyjno-zawodową.

-Rodzice wiedzą, jak wspierać dziecko w planowaniu ścieżki edukacyjno-zawodowej.

Program realizacji doradztwa zawodowego W ROKU SZKOLNYM 2019/2020

Lp	Zadania	Sposoby realizacji	Osoby odpowiedzialne	Termin realizacji	Uwagi
1.	Wprowadzenie innowacji pedagogicznej – Poznajemy zawody	-poznawanie zawodów poprzez wycieczki, spotkania z ciekawymi osobami - wykorzystywanie różnych sytuacji dydaktyczno-wychowawczych w celu prezentacji ciekawych zawodów - wycieczka do zakładu pracy - uświadomienie roli pracy w życiu człowieka (filmy, programy, książki)	Justyna Szlęzak Monika Krochmal-Gościńiewicz Aleksandra Żak	Rok szkolny 2019/2020	
2.	Prowadzenie zajęć związanych z wyborem kierunku kształcenia ukierunkowanych na rozwijanie swoich zainteresowań, pasji i talentów.	-przeprowadzenie zajęć w wybranych klasach na podstawie scenariuszy -organizacja konkursu plastycznego – Jak dorosnę to zostanę....	Pedagog szkolny Psycholog szkolny	Rok szkolny 2019/2020	
3.	Prowadzenie zajęć z zakresu orientacji zawodowej w ramach zajęciach z wychowawcą (2godziny w pierwszym półroczu, 2 godziny w drugim półroczu) na podstawie jednego z wybranych scenariuszy zajęć Tematyka działań	-przeprowadzenie zajęć na podstawie wybranego scenariusza. Tematyka zajęć: 1.Ja znaczy kto 2.Moc jest ze mną – ja też jestem Supermenem 3.Dzień Kreatywnych Pasjonatów 4.Dzień Mistrza 5.Nie tylko czas leczy rany-grupa zawodów medycznych 6.Kucharz, kelner dwa bratanki-czyli o podobieństwie zawodów 7.Po co mi ta praca 8.Wybieram ten zawód, bo..... 9.Jak oszczędzić pierwszy milion 10.Kiedy zaczynamy się uczyć i kiedy kończymy 11.Jak uczyć się szybciej i	Wychowawcy klas	Rok szkolny 2019/2020	Przy temacie przeprowadzonych zajęć wychowawca odnotowuj informację że są to zajęcia z orientacji zawodowe

	<p>obejmuje następujące treści :</p> <ul style="list-style-type: none"> -Poznanie własnych zasobów -Świat zawodów i rynek pracy -Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie -Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych 	<p>efektywniej</p> <p>12. Umiejetności od przeszłości do przyszłości</p> <p>13. Kolorowa podróż po świecie edukacji</p> <p>14. I ty możesz zostać MacGyver'em</p> <p>15. Przedmioty które lubię – jako drogowskazy zawodowe</p> <p>16. Gotowi t- trzy, dwa, jeden Smart</p>			
4.	<p>Wymienianie różnych grup zawodów, podawanie przykładów zawodów dla tych grup, opisywanie różnych dróg dojścia do nich oraz podstawowej specyfiki pracy w zawodach.</p>	<p>Przeprowadzenie zajęć: Zawodowy idol- czy Picasso też był kiedyś dzieckiem</p>	<p>Nauczyciel plastyki</p>	<p>Marzec</p>	
5.	<p>Wymienianie różnych grup zawodów, podawanie przykładów zawodów dla tych grup, opisywanie różnych dróg dojścia do nich oraz podstawowej specyfiki pracy w zawodach.</p>	<p>Przeprowadzenie zajęć: Czy płotki biegają przez płotki</p>	<p>Nauczyciele wychowania fizycznego</p>	<p>Listopad</p>	
6.	<p>Podawanie czynników</p>	<p>Przeprowadzenie zajęć: Zdrowy styl życia jako przygotowanie</p>	<p>Nauczyciele przyrody/</p>	<p>Maj</p>	

	wpływających na wybory zawodowe.	do pełnienie ról zawodowych	biologii		
7.	Podawanie nazw zawodów wykonywanych przez osoby w bliższym i dalszym otoczeniu, opisywanie podstawowej specyfiki pracy w wybranych zawodach oraz opisywanie, czym jest praca, i omawianie jej znaczenie w życiu człowieka (na wybranych przykładach).	Przeprowadzenie zajęć: 1.Kto buduje dom. 2.Reporterskim okiem-wywiad z pracownikami szkoły	Wychowawcy świetlicy	Rok szkolny 2019/2020	
8.	Przeprowadzenie zajęć z zakresu orientacji zawodowej w ramach edukacji wczesnoszkolnej - 6 godzin w ciągu roku szkolnego Tematyka działań obejmuje następujące treści : - Poznanie siebie - Świat zawodów i rynek pracy - Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie - Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie	-przeprowadzenie zajęć na podstawie wybranego scenariusza. Tematyka zajęć: 1.Lubię to. Każdy ma swoje zainteresowania 2.Gala talentów. Jesteśmy mistrzami 3.Fryderyk Chopin- jak rozwijają się zainteresowania 4.Brawo ja- prezentacja własnych talentów 5.Słodka matematyka 6.Moja mama wszystko potrafi 7.Zawód moich rodziców 8.Miasteczko zawodów 9. Trofea zawodowe 10. W zwierzyńcu 11.Dzisiejszy Jan kim będzie jako Jan 12.Zawody na celowniku 13. Miłośnik to ty i ja 14. Po co się uczyć 15.Jak zmieścić dzień w słoiku		Rok szkolny 2019/2020	

	decyzji edukacyjno-zawodowych				
9	Poznanie zawodów w swojej okolicy	Udział uczniów w wycieczkach organizowanych do różnych instytucji, spotkania z przedstawicielami różnych zawodów	Nauczyciel Wychowawcy klas	Rok szkolny 2019/2020	
10	Zachęcanie uczniów oraz ich rodziców do zgłębiania wiedzy dotyczącej doradztwa zawodowego	Podawanie przykładowych strony internetowej rodzicom na pierwszym zebraniu we wrześniu, natomiast uczniom na zajęciach z wychowawcą, która prezentują zagadnienia związane z planowaniem swojej drogi zawodowej. Zachęcanie uczniów i rodziców do zapoznania się z jej zawartością. https://doradztwo.ore.edu.pl/multimedia/	Wychowawcy klas	Wrzesień 2019	
11	Zwiększenie świadomości rodziców o ich roli w procesie wyboru zawodu przez dziecko	Przeprowadzenie na zebraniach z rodzicami 10.02.2020 zajęć wg scenariusza Rodzic wie lepiej. Decyzje zawodowe mojego dziecka.	Wychowawcy klas	Luty 2020	
12	Wprowadzenie innowacji pedagogicznej Nitką i igłą	Zapoznanie uczniów z tematyką związaną z szyciem, omówienie zawodów, predyspozycji zawodowych, zainteresowań. Spotkania z osobami wykonującymi zawodowo lub hobbistyczne prace związane z szyciem	Grażyna Bąk Marzena Ślęzak	Rok szkolny 2019/2020	